

РЕШЕНИЕ

№ 34

гр. Перник, 12.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ

при участието на секретаря ЗЛАТКА М. СТОЯНОВА
като разглежда докладваното от КРИСТИАН Б. ПЕТРОВ Гражданско дело №
20231700100421 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск от малолетния Ю. Ю. Г., чрез адв. К. Г. М., срещу община Перник за заплащане на осн. чл. 49 ЗЗД, вр. с чл.51, ал.3 ЗЗД сумата от 150 000 лв., представляваща обезщетение за експес за причинени неимуществени вреди, в следствие влошено здравословно състояние на ищеца от нападение от безстопанствени кучета и ухапването му от едно от тях станало на ***, поради влошено здравословно състояние към 18.10.2021 г., ведно с мораторната лихва считана от тази дата до окончателното изплащане на главницата.

В срока по чл. 131, ал.1 ГПК ответникът по подробни доводи и съображения оспорва исковете по основание и размер. По искова молба от ищеца е бил предявен иск срещу Община Перник за обезщетение за неимуществени вреди, претърпени на *** от ухапване от безстопанствено куче, по което е било образувано гр.дело № 516/2020г. на ОС Перник и с решение №130/22.4.2021 г. на ОС Перник по същото дело на осн. чл. 49 ЗЗД Община Перник е осъдена да заплати на ищеца обезщетение за неимуществени вреди в размер на 8000 лева , ведно със законната лихва върху тази сума. Решението на ОС Перник е потвърдено с решение на САС по възз. г.д. № 2087/2021 г., като решението на ОС Перник е влязло в сила на 12.12.2022г., на която дата е постановено Определение на ВКС по гр.д. № 1554/2022 г., с което не е допуснато касационно обжалване на решението на САС. Влязлото в сила решение на ОС Перник на 12.12.2022г. е формирало сила на пресъдено нещо относно правния спор за дължимото се обезщетение за претърпени от ищеца вреди от ухапване от безстопанствено куче, станало на *** С оглед на това всички посочени в исковата молба

документи, които са било издадени преди 12.12.2022г., не обосновават твърденията на ищеца за предявяване на нов иск за ексцес. Още по-малко, въз основа на твърденията, че от процесуалния представител на ищеца по предходното дело, водено от ищеца, не бил подадена жалба срещу Решението на ОС Перник, с който предявеният иск по предходното дело е бил отхвърлен до пълния му предявен размер, за което не било взето решение от родителите на малолетния ищец. С оглед на това, и всички посочени в исковата молба документи, които са било издадени преди 12.12.2022г., не обосновават твърденията на ищеца за предявяване на нов иск за ексцес.

Относно останалите документи, посочени в исковата молба, които са издадени след влизане в сила на решението на ОС Перник по гр.дело № 516/2020г. на ОС Перник, въз основа на тях също не следва, че е налице ексцес т.е. че е настъпило усложнение в здравословното състояние на ищеца, което усложнение да е настъпило след водене на предходното дело за неимуществени вреди. Само датата на тези документи под никаква форма не обоснова извод, че за малолетния ищец такива вреди са настъпили след водене на предходното дело за обезщетение за неимуществени вреди. На първо място, защото само по-късно съставен документ не означава, че малолетният ищец не е имал същите психически/психологични проблеми и по време на водене на предходното дело за обезщетение за неимуществени вреди от ухапване от куче. На следващо място, само по-късно съставен документ/и не означава, че малолетният ищец не е имал същите психически/психологични проблеми и преди ***, на която дата е станал инцидентът с ухапване от безстопанствено куче. Също така, следва да се посочи, че тези документи представляват и частни писмени документи, а не официален писмен документ, поради което могат да се ползват с материално-доказателствена сила само и единствено относно лицето, посочено като съставител на документ и подписал документа, но не и относно верността на фактите, посочени в такъв частен писмен документ/и. Безспорно е от правна страна, че при вреди от непозволено увреждане, ищецът може да предяви последващ иск за всички вреди, които са настъпили след постановяване на съдебно решение за обезщетение от непозволено увреждане. Но за да е основателен такъв иск, то тези вреди трябва да са настъпили след влизане в сила на решението, с което е присъдено обезщетение за неимуществени вреди, както и тези вреди да са настъпили впоследствие и в причинна връзка от непозволеното увреждане. Предвид на това не се дължи обезщетение за вреди от непозволено увреждане, както когато същите са били настъпили от деликта, за който е постановено влязло в сила съдебно решение, т.е., когато не са последващи, така и когато са настъпили последващи вреди за ищеца, но същите не са в причинна връзка от деликта. Ако от съда се приеме, че описаните в исковата молба вреди представляват ексцес от станалото на *** ухапване на ищеца от безстопанствено куче, от Община, Перник се прави и следното възражение (като евентуално): На *** малолетният ищец е бил ухапан от безстопанствено куче, за което Община Перник е била осъдена да плати обезщетение в размер на 8000 лева като главница. Съгласно чл. 122, ал.1 от Семейния кодекс (СК) -Носител на родителски права и задължения по отношение на ненавършилите пълнолетие деца е всеки родител. Съгласно чл. 124, ал.1 от СК- Детето има право да бъде отглеждано и възпитавано по начин, който да осигурява

неговото нормално физическо, умствено, нравствено и социално развитие, съгласно чл.125, ал.1 от СК- родителят има право и задължение да се грижи за физическото, умственото, нравственото и социалното развитие на детето, за неговото образование и за неговите лични и имуществени интереси, а съгласно чл.125, ал.3 от СК -Родителят осигурява постоянен надзор по отношение на малолетното си дете. На общините нормативно е въведена отговорност за безстопанствените кучета на територията на всяка община, но на родителите на малолетни деца е регламентирано и законовото задължение да осигуряват постоянен надзор по отношение на малолетните си деца. С оглед на това, дори ако от съда да се приеме, че описаните увреждания в исковата молба по настоящото дело представляват ексцес, то следва да се вземе предвид и приноса на родителите на малолетния ищец в резултат на неизпълнение на задължението им да осъществяват постоянен надзор по отношение на малолетното им дете. Счита, че както са изцяло неоснователни твърденията в исковата молба за това, че малолетният ищец днес не можел да се движи сам, така и че тези твърдения в исковата молба са единствено и в подкрепа на извода, че от неговите родители не се изпълнява задължението им-да осъществят постоянен надзор над малолетното им дете, какъвто постоянен надзор не е бил упражняван от тях на ***, когато е станал инцидента с безстопанствено куче. С оглед на това, дори от съда да се приеме, че предявеният иск за обезщетение на неимуществени вреди, произтичащи от ексцес- за вреди, които са настъпили впоследствие, е основателен, то от Община Перник се прави възражение, че за настъпване на тези вреди отговорността е и на родителите на малолетния ищец, като тяхната отговорност е 99 % като принос за настъпване на вредоносния резултат. С оглед на това, дори от съда да се приеме, че предявеният иск за обезщетение на неимуществени вреди, произтичащи от ексцес- за вреди, които са настъпили впоследствие, е основателен, обезщетението, което да се плати от Община, Перник следва да се определи съобразно приноса на родителите на малолетния ищец, който счита, че е 99 %, за настъпване на вредоносния резултат.

Пернишкият окръжен съд, след като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема от фактическа и правна страна следното:

Установява се, че с влязло в сила Решение № 130/22.04.2021г. по гр.д.№ 516/2020г. по описа на ПОС е осъдена Община Перник на основание чл. 49 ЗЗД да заплати на Ю. Ю. Г. с ЕГН ***** чрез неговата майка и законен представител Д. Й. Г. с ЕГН ***** и двамата с адрес *** сумата от 8 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди - болки, страдания и уплах, причинени от ухапване от безстопанствено куче на *** в ***, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането - ***, до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 123,08 лв., представляващи направени по делото разноски. В този смисъл, вече установеното с влязлото в сила решение по горепосоченото дело за извършването на деликта и елементите на осъществения деликт, както и липсата на съпричиняване от ищеца и/или от неговите родители по см. на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, не подлежат на повторно установяване в настоящото производство, включително и възраженията в настоящия процес за съпричиняване по чл. 124, ал.1, чл.125, ал.1 и ал. 3 от

СК при инцидента на ***, които са преклудирани в първия исков процес.

Здравословното състояние на ищеца в сравнение със състоянието, при което е присъдено обезщетението с горесцитираното решение е установено от представената мед. документация, психологични и психиатрични изследвания и становища на училища и учители, свидетелските показания и от заключенията на комплексната съдебно – медицинска експертиза (КСМЕ) и допълнителната КСМЕ. В заключението на приетата КСМЕ е обоснован извод, че здравословното състояние на детето след 26.01.2021 г. е влошено, като влошаването се изразява както в зачестяването на тревожно-депресивните изживявания, на вегетативни и конверзивни кризи, и на фобийни фиксации. Ясно изразена тенденция към понижаване на когнитивните му възможности и появата на регресивни психични феномени. Интелектуалното му развитие е затормозено, личностната му реализация е сериозно нарушена и е налице посттравматично стресово разстройство, психичната травма ще остане за цял живот. В съдебно заседание от 29.11.2023 г., вещите лица посочват, че по принцип при посттравматичното разстройство децата по-трудно се терапевтират и ефекта е минимален. Симптомите са налице, но с усложнения, състоянието се е утежило, като в.л. Г. изрично сочи, че „ ... Към момента ние имаме повече документация, която представят близките и виждайки резултатите от експертизата до нашето изследване има промяна, както на психично ниво, така и на личностово функциониране и виждаме, че няма промяна с работата с детето и детето не се подобрява. Тези усложнения се изразяват и в интелектуалните спадове, нарушения на комуникативните функции, наличие на регрес в личностовото развитие, детето започва да проявява личностово поведение на по-ниска възраст, разширяване на страховете, което е за по-ниска възраст. Към момента интелекта на детето е 86 - 90, което е под и продължава да спада. Има регрес връщане назад“.

В заключението на приетата допълнителната КСМЕ са направени изводи за негативни промени в когницията и настроението. Значителни промени в активацията и реактивността. От психиатрична, психологична и неврологична гледна точка, утежняване на психичното състояние на детето е в резултата на развитието и продължителното протичане и до настоящия момент при него на посттравматично стресово разстройство, и че състоянието на същото е влошено към 2023 г. и са налице по-тежко изразени симптоми и феномени, както и самата продължителност във времето на съществуващия симптомокомплекс се очертава като основно утежняване, тъй като води до ясно изразено забавяне и регрес на когнитивното развитие и сериозно влошаване на социалното функциониране, като това влошаване регрес и забавяне, протичат в такъв период в живота му, в който то трябва непрекъснато да усвоява нови знания, умения и социални компетентности. Здравословно състояние на ищеца след 26.01.2021 г. /датата на която е извършена предходната КСМЕ в приключилия съдебен процес/ е влошено, като влошаването се изразява както в зачестяването и утежняването на тревожно-депресивните изживявания, на вегетативни и конверзивни кризи и на фобийните фиксации и на получаването им и в появата им и даже без пряко присъствие на куче, така и в ясно

изразената тенденция към понижаване на когнитивните му възможности и появата на регресивни психични феномени. Наличните медицински показания при ищеца са пряко свързани и реактивно изводими с и от нападението на кучета и ухапването от едно от тях, станало на *** В съдебно заседание от 17.1.2024 г. вещите лица потвърждават тези свои изводи, като допълнително добавят, че симптоматиката на посттравматичното стресово разстройство и в момента присъства. Острото стресово разстройство е преминало в посттравматично такова, какъвто е и конкретният случай.

Преценени в съвкупност, заключенията на първоначалната и допълнителната КСМЕ и свидетелските показания на св. Г., св.С. и св. С. установяват по категоричен начин проявлението, развитието, продължителното боледуване и продължителното протичане до настоящия момент при ищеца на Посттравматично стресово разстройство, довело до ясно изразено забавяне и регрес на когнитивното развитие и сериозно влошаване на социалното функциониране, причинната връзка между него и от първоначално преживения от ищеца травматичен инцидент на *** изразяващ се в нападението на кучета и ухапването от едно от тях, както и проявлението на неимуществени вреди - болки и страдания, вследствие на него.

Проявлението и диагностицирането на Посттравматично стресово разстройство след инцидентта на *** е състояние, настъпило след предявяване на иска за обезщетение за първоначално определените вреди и при първоначалното обезщетяване не е включена възможната проява на вредите, които в крайна сметка са се появили. Това дава основание това състояние да се квалифицира като влошаване на здравословното състояние на ищеца, което е в причинно - следствена връзка с първоначално преживения от ищеца травматичен инцидент на *** изразяващ се в нападението на кучета и ухапването от едно от тях. Болките, страданията и неудобствата, които ищецът е претърпял във връзка с влошеното здравословно състояние след първоначалното увреждане на *** са с нов интензитет и продължителност, несъобразени и необезщетени с обезщетението за самата първоначално получена травма. В тази връзка следва да се подчертае, че принципната възможност в бъдеще да настъпят допълнителни вредоносни последици, дори да е установена в първия исков процес, сама по себе си не е достатъчна, за да се отрече правото на обезщетение в хипотеза на ексцес. Това представлява основание по [чл. 51, ал. 1 и 3 ЗЗД](#) за присъждане на допълнително обезщетение за вреди, поради което съдът приема, че искът за неимуществени вреди срещу ответника е доказан по основание. С оглед на всичко изложено, нито един от доводите и възраженията на ответника в противен смисъл не е основателен, след като Посттравматичното стресово разстройство се е проявило след първоначално получените увреждания и че е диагностицирано в по-късен момент, довело до забавяне и регрес на когнитивното развитие и сериозно влошаване на социалното функциониране, спрямо установените непосредствено след първоначално получената травма, за които е претендирано и присъдено обезщетение с иска по гр.д.№ 516/2020г. по описа на ПОС.

Обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост - чл. 52 ЗЗД, при съобразяване на възприетите с ППВС № 4/1968 г. критерии и отчитане на всички обстоятелства, които формират съдържанието на понятието "справедливост" в

конкретния случай. При определяне размера на обезщетението съдът отчита, че ищецът е дете на ***, а предвид здравословните си проблеми изпитва високо ниво на тревожност което предизвиква обучителни трудности, изоставане в интелектуалното развитие на фона на преморбидният такъв, разстройство в когнитивните функции и хиперактивност, усещане за депресивно настроение и симптоми изразяващи се с нарушение на апетита, липса на енергия, нарушения на съня, разсеяност и нежелание за извършване на любими занимания. Естеството и външните проявления на възникналото усложнение на здравословното му състояние, неблагоприятните изживявания по повод проявата на Посттравматично стресово разстройство, тяхната честота и продължителността на търпените по повод на тях болки и страдания, включително и наблюдаваните при ищеца феномени на гърчова симптоматика, както и прогнозата, че не може да се изключи бъдещо влошаване - около 30% от случаите с такова разстройство се излекуват окончателно, при около 50% състоянието се стабилизира, но за целия живот остават последици с различна степен на изява и при 20% не настъпва оздравяване. Освен посочените по-горе морални измерения на болките, страданията и неудобствата на ищеца, се отчитат и обществено - икономическите условия в страната по време на проявление на вредите от влошаване на здравословното състояние на ищеца, които според задължителната практика на ВКС по чл. 290 ГПК не са самостоятелен критерий за прилагане на принципа за справедливост, но са релевантни за справедливото обезщетяване на претърпените от пострадалия неимуществени вреди. Също и създаденият от съдебната практика ориентир по аналогични случаи /субективната преценка за справедливо определени суми за подобни, причинени в близък период вреди от деликт, следва да има за коректив формираната обща оценка да пропорционалност, защото справедливостта е елемент от правната реалност - например Решение № 33 от 28.04.2017 г. на ВКС по т. д. № 3230/2015 г., II т. о., ТК, който съдебен акт е сравнителен ориентир, каквито са фактите по настоящото дело/. При съвкупната преценка на всички тези обстоятелства, съдът намира, че изискването за справедливост по чл. 52 ЗЗД ще бъде удовлетворено с присъждане на обезщетение в размер от 80 000 лв.

На осн. чл. 84, ал. 3 ЗЗД лихвите върху обезщетението за влошаване на здравословното състояние /ексцеса/ се дължат от момента на влошаването, а той е проявен и установен не по - късно от 18.10.2021 г. Следователно върху сумата от 80 000 следва да се присъди и законната лихва, считано от 18.10.2021 г. до окончателното ѝ изплащане, така както е поискано от ищеца. За разликата до пълния предявен размер от 150 000 лв. искът следва да се отхвърли като неоснователен.

По разноските

Ищецът не претендира и не доказва разноски по делото (същият е освободен от внасянето на такси и разноски на осн. чл. 83, ал. 2 ГПК).

При направено искане, на осн. чл. 38, ал. 2 ЗА адвокатът на ищеца има право на възнаграждение, което съдът определя на 10650 лв., съгласно чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/2004 г., което се дължи съразмерно с уважената част от иска, или 5680 лв.

Ответникът претендира и доказва разноски общо 8315 лв., от които 1100 лв. – за вещи

лица, 15 лв. – за издаване на съд. удостоверения и заплатено адв. възнаграждение от 7200 лв. с ДДС (съгласно представените доказателства включително и за това, че възнаграждението е платено по банков път, удостоверено с приложени фактура и платежно нареждане, и списък по чл. 80 ГПК)), които се дължат съразмерно с отхвърлената част от иска, т.е. 3880,33 лв.

Ответникът на осн. чл. 78, ал.6 ГПК следва да заплати дължимите държавни такси в размер на 3200 лв. (4% върху уважения размер на иска),), както и възстановяването на разноските, платени от бюджета на съда в общ размер на 300 лв. – възнаграждения на вещи лица.

По изложените мотиви, Пернишкият окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Община Перник, БУЛСТАТ 000386751, със седалище и адрес: гр. Перник, пл. „Свети Иван Рилски“ №1А на основание чл. 49 ЗЗД, във вр. с чл.51, ал.1 и 3 ЗЗД да заплати на Ю. Ю. Г. с ЕГН ***** чрез неговата майка и законен представител Д. Й. Г. с ЕГН ***** и двамата с адрес *** сумата от 80 000 лв. – обезщетение за новонастъпили неимуществени вреди /ексцес/ от влошаване здравословното състояние на ищеца по повод и последица от ухапване от безстопанствено куче на *** в *** чрез проява на Посттравматично стресово разстройство и довело до забавяне и регрес на когнитивното развитие и сериозно влошаване на социалното функциониране, високо ниво на тревожност което предизвиква обучителни трудности, изоставане в интелектуалното развитие, разстройство в когнитивните функции и хиперактивност, усещане за депресивно настроение и симптоми изразяващи се с нарушение на апетита, липса на енергия, нарушения на съня, разсеяност и нежелание за извършване на любими занимания, феномени на гърчова симптоматика, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 18.10.2021 г. до окончателното ѝ плащане, КАТО ОТХВЪРЛЯ иска за разликата до пълния предявен размер от 150 000 лв. като неоснователен.

ОСЪЖДА Община Перник, БУЛСТАТ 000386751, със седалище и адрес: гр. Перник, пл. „Свети Иван Рилски“ №1А да заплати на адв. К. М. – АК – ***, сл. адрес *** сумата 5680 лв. – адв. възнаграждение за оказана безплатна правна помощ на ищеца по производството пред ОС - Перник.

ОСЪЖДА Ю. Ю. Г. с ЕГН ***** чрез неговата майка и законен представител Д. Й. Г. с ЕГН ***** и двамата с адрес *** да заплати на Община Перник, БУЛСТАТ 000386751, със седалище и адрес: гр. Перник, пл. „Свети Иван Рилски“ №1А сумата 3880,33 лв. – разноски по производството пред ОС - Перник.

ОСЪЖДА Община Перник, БУЛСТАТ 000386751, със седалище и адрес: гр. Перник, пл. „Свети Иван Рилски“ №1А да заплати на осн. чл. 78, ал. 6 ГПК по сметка на Окръжен съд – Перник сумата 3200 лв. – държавна такса върху уважената част на исковете, както и сумата 300 лв. – разноски за производството, платени от бюджета на съда.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Апелативен съд – София в 2-седмичен срок от връчването на страните.

Съдия при Окръжен съд – Перник: _____